

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

28.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АОБР и министърът на труда и социалната политика обсъдиха Директивата на ЕС за минимална работна заплата и проблемите на пазара на труда

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) проведе среща с министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов за политиката по доходите в България, определянето на минималната работна заплата (МРЗ), пазара на труда и трудовата имиграция. В срещата участие взе и заместник-министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров.

Представителите на АОБР поискаха адекватно прилагане на Директивата на Европейския съюз за минималната работна заплата и отмяна на чл. 244 от Кодекса на труда, който е в очевидно противоречие както на Директивата, така и на Конвенция 131 на МОТ. Според АОБР този член противоречи на международното право и отчита един-единствен индикатор вместо най-малко четири както е записано в Директивата. При това отчитане се допуска грешка при измерване на съотношението на Брутна средна заплата към Основна минимална работна заплата. Тази грешка е в размер на 26% .

За АОБР системата в момента води до засилване на сивия сектор, демотивиране на работниците и служителите и бягство на инвеститори. Допълнително представителите на работодателите в България дадоха пример с увеличението на заплатите в бюджетния сектор, особено в сектор „Сигурност“, което изпреварва ръста на заплатите в реалния сектор три пъти. По думите им минималната работна заплата трябва да забави растежа си, не просто, за да я настигне тази в реалния сектор, а за да може изобщо да се мисли за икономически растеж в страната. В момента провежданата политика по доходите води до обезкървяване на компаниите в страната, особено на тези, работещи извън столицата, заяви от АОБР

По отношение на пазара на труда и облекчаването на трудовата миграция представителите на АОБР поискаха облекчаване на процедурите за внос на работници от трети страна. Бяха обсъдени основни проблеми като липсата на достатъчно капацитет в консулските служби на страната, което води до забавянния при вноса на работници в някои случаи с повече от 9 месеца

„Вярвам, че ще намерим допирни точки и ще работим успешно заедно. Радвам се, че като основен акцент поставихте политиките по отношение на труда. Вие представлявате гръбнака на българската икономика и без вас е немислимо да говорим за икономически растеж и напредък на страната“, заяви министър Гуцанов.

Той пое ангажимент да проведе разговори с министрите на външните и вътрешните работи по отношение на облекчаването на достъпа до пазара на труда на работници от трети страни и да постави въпроса за неотложната нужда от човешки ресурси за българските компании при провеждането на следващото заседание на Министерския съвет. Според министъра на труда и социалната политика за осигуряването на така необходимите за предприятията кадри е изключително важно да се работи и в много тясна връзка с Министерство на образованието и науката, професионалните гимназии и висшите учебни заведения.

По време на срещата бяха обсъдени още укрепването и развитието на капиталовите стълбове в пенсионния модел и въвеждането на мултифондове, злоупотреби с инвалидни пенсии и фалшивите болнични и др. Участниците си обещаха, че ще провеждат редовни срещи, като следващата такава бе насрочена за февруари. На нея ще бъдат обсъдени в подробности механизъм за определяне на минималната работна заплата и облекчаването на достъпа до българския пазар на труда.

АОБР

✓ АОБР и министърът на труда и социалната политика обсъдиха Директивата на ЕС за минимална работна заплата и проблемите на пазара на труда

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) проведе среща с министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов за политиката по доходите в България, определянето на минималната работна заплата (МРЗ), пазара на труда и трудовата имиграция. В срещата участие взе и заместник-министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров.

Представителите на АОБР поискаха адекватно прилагане на Директивата на Европейския съюз за минималната работна заплата и отмяна на чл. 244 от Кодекса на труда, който е в очевидно противоречие както на Директивата, така и на Конвенция 131 на МОТ. Според АОБР този член противоречи на международното право и отчита един-единствен индикатор вместо най-малко четири както е записано в Директивата. При това отчитане се допуска грешка при измерване на съотношението на Брутна средна заплата към Основна минимална работна заплата. Тази грешка е в размер на 26% .

За АОБР системата в момента води до засилване на сивия сектор, демотивиране на работниците и служителите и бягство на инвеститори. Допълнително представителите на работодателите в България дадоха пример с увеличението на заплатите в бюджетния сектор, особено в сектор „Сигурност“, което изпреварва ръста на заплатите в реалния сектор три пъти. По думите им минималната работна заплата трябва да забави растежа си, не просто, за да я настигне тази в реалния сектор, а за да може изобщо да се мисли за икономически растеж в страната. В момента провежданата политика по доходите води до обезкървяване на компаниите в страната, особено на тези, работещи извън столицата, заявиха от АОБР

По отношение на пазара на труда и облекчаването на трудовата миграция представителите на АОБР поискаха облекчаване на процедурите за внос на работници от трети страна. Бяха обсъдени основни проблеми като липсата на достатъчно капацитет в консулските служби на страната, което води до забавянния при вноса на работници в някои случаи с повече от 9 месеца

„Вярвам, че ще намерим допирни точки и ще работим успешно заедно. Радвам се, че като основен акцент поставихте политиките по отношение на труда. Вие представлявате гръбнака на българската икономика и без вас е немислимо да говорим за икономически растеж и напредък на страната“, заяви министър Гуцанов.

Той пое ангажимент да проведе разговори с министрите на външните и вътрешните работи по отношение на облекчаването на достъпа до пазара на труда на работници от трети страни и да постави въпроса за неотложната нужда от човешки ресурси за българските компании при провеждането на следващото заседание на Министерския съвет. Според министъра на труда и социалната политика за осигуряването на така необходимите за предприятията кадри е изключително важно да се работи и в много тясна връзка с Министерство на образованието и науката, професионалните гимназии и висшите учебни заведения.

По време на срещата бяха обсъдени още укрепването и развитието на капиталовите стълбове в пенсионния модел и въвеждането на мултифондове, злоупотреби с инвалидни пенсии и фалшивите болнични и др. Участниците си обещаха, че ще провеждат редовни срещи, като следващата такава бе насрочена за февруари. На нея ще бъдат обсъдени в подробности механизъм за определяне на минималната работна заплата и облекчаването на достъпа до българския пазар на труда.

БТА

✓ АОБР и министърът на труда и социалната политика обсъдиха Директивата на ЕС за минимална работна заплата и проблемите на пазара на труда

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) проведе среща с министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов за политиката по доходите в България, определянето на минималната работна заплата (МРЗ), пазара на труда и трудовата имиграция. В срещата участие взе и заместник-министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров.

Представителите на АОБР поискаха адекватно прилагане на Директивата на Европейския съюз за минималната работна заплата и отмяна на чл. 244 от Кодекса на труда, който е в очевидно противоречие както на Директивата, така и на Конвенция 131 на МОТ. Според АОБР този член противоречи на международното право и отчита един-единствен индикатор

вместо най-малко четири както е записано в Директивата. При това отчитане се допуска грешка при измерване на съотношението на Брутна средна заплата към Основна минимална работна заплата. Тази грешка е в размер на 26% .

За АОБР системата в момента води до засилване на сивия сектор, демотивиране на работниците и служителите и бягство на инвеститори. Допълнително представителите на работодателите в България дадоха пример с увеличението на заплатите в бюджетния сектор, особено в сектор „Сигурност“, което изпреварва ръста на заплатите в реалния сектор три пъти. По думите им минималната работна заплата трябва да забави растежа си, не просто, за да я настигне тази в реалния сектор, а за да може изобщо да се мисли за икономически растеж в страната. В момента провежданата политика по доходите води до обезкървяване на компаниите в страната, особено на тези, работещи извън столицата, заявиха от АОБР.

По отношение на пазара на труда и облекчаването на трудовата миграция представителите на АОБР поискаха облекчаване на процедурите за внос на работници от трети страна. Бяха обсъдени основни проблеми като липсата на достатъчно капацитет в консулските служби на страната, което води до забавянния при вноса на работници в някои случаи с повече от 9 месеца.

„Вярвам, че ще намерим допирни точки и ще работим успешно заедно. Радвам се, че като основен акцент поставихте политиките по отношение на труда. Вие представлявате гръбнака на българската икономика и без вас е немислимо да говорим за икономически растеж и напредък на страната“, заяви министър Гуцанов.

Той пое ангажимент да проведе разговори с министрите на външните и вътрешните работи по отношение на облекчаването на достъпа до пазара на труда на работници от трети страни и да постави въпроса за неотложната нужда от човешки ресурси за българските компании при провеждането на следващото заседание на Министерския съвет. Според министъра на труда и социалната политика за осигуряването на така необходимите за предприятията кадри е изключително важно да се работи и в много тясна връзка с Министерство на образованието и науката, професионалните гимназии и висшите учебни заведения.

По време на срещата бяха обсъдени още укрепването и развитието на капиталовите стълбове в пенсионния модел и въвеждането на мултифондове, злоупотреби с инвалидни пенсии и фалшивите болнични и др. Участниците си обещаха, че ще провеждат редовни срещи, като следващата такава бе насрочена за февруари. На нея ще бъдат обсъдени в подробности механизъм за определяне на минималната работна заплата и облекчаването на достъпа до българския пазар на труда.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Добрин Иванов: Предстои една тежка година

Предстои една тежка година. Това каза в ефира на Money.bg **изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ Добрин Иванов.**

"Предстои тежка година, защото е непредсказуема. Тя може да бъде много успешна, може да бъде и много тежка за икономиката на страната", уточни той.

Иванов цитира и прогноза за ускоряване на икономическия ръст през 2025 г.: "Българската индустрия в момента е на нивата от 2019 година, тоест една голяма част от българската икономика е в рецесия... Имаме ръст в туризма и в услугите. Това е основна причината за прогнозата за големия ръст. Прогнозата за ръста през 2025 година се основава на очакванията за *засилване на инвестиционната дейност* и повишаване на инвестициите, главно през европейските програми и Националния план за възстановяване и устойчивост, което може да се случи, може и да не се случи", разкри още експертът. *Повишават се разходите за труд*

Бизнесът прогнозира проблемна 2025 година, каза още Иванов и посочи факторите за това: "*Повишаващи се минимална работна заплата* и *разходи за труд, повишаващи се цена на електроенергията и несигурност по отношение на цената на електроенергията, спад в продажбите*".

Това, че минималната основна работна заплата е равна на 50% от средната брутна работна заплата до голяма степен разрушава устоите на пазара на труда, заяви още изп.-директор на АИКБ.

"Ние го виждаме в това, че няколко големи предприятия заявиха прекратяване на дейността си в България заради именно несъобразения ръст на минималните възнаграждения", посочи още Иванов и се обяви за **нова методика** за изчисление на минималната работна заплата.

Цялото интервю гледайте [ТУК](#).

[Дума](#)

✓ Бизнесът иска общоевропейски механизъм за компенсации за тока

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) и евродепутатът и президент на Европейския енергиен форум Цветелина Пенкова обсъдиха възможностите за устойчиви решения на предизвикателствата пред българската индустрия, свързани с високите цени на електроенергията. „Според европейския бизнес, разходите за производство на електроенергия в ЕС ще бъдат поне с 50% по-високи от тези в САЩ и Китай до 2050 г. Това прави европейските компании неконкурентоспособни спрямо американските и китайските предприятия и трябва да е изключително силна сигнална лампа за целия ЕС. Нуждаем се от спешни мерки на европейско ниво - общеевропейски компенсаторен механизъм, допълнителни компенсации за страните от Югоизточна Европа, както и исканото от Европейската народна партия отлагане на смазващите индустриални регулации от пакета по Зелената сделка за ненужно нефинансово отчитане“, заяви Васил Велев в началото на разговора.

По време на дискусиата бяха обсъдени текущите проблеми, предизвикани от неконкурентните цени на електроенергията за небитовите потребители у нас, както и необходимостта от постоянно действащ механизъм за компенсиране на потребителите.

Ангажирам се активно да продължа да поставям тези проблеми пред националните и европейските институции, с настояване за конкретни и спешни действия в подкрепа на българския бизнес и икономика. Убедена съм, че само чрез солидарност, стратегическо планиране и прилагане на устойчиви политики можем да преодолеем сегашните предизвикателства и да гарантираме дългосрочна стабилност и развитие“, заяви Цветелина Пенкова.

[Frog news](#)

✓ Законопроект засяга всички кредити: Искат голяма промяна с лихвата

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) се обяви в подкрепа на промени в Закона за задълженията и договорите, внесен от Мартин Димитров и група народни представители, се казва в становище на АИКБ. С промените в закона се предлага размерът на законната лихва да не може да надхвърля основния лихвен процент на БНБ плюс 8 процентни пункта, когато се дължи от търговци. А когато се дължи от други лица лихвата да е ОЛП плюс 4 процентни пункта. Според бизнеса законопроектът съответства напълно на духа и буквата на Директива 2011/7/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 година относно борбата със забавяне на плащането по търговски сделки. Според закона „законна лихва за забава на плащане“ означава проста лихва за забава на плащане при процент, който е равен на сумата от основния лихвен процент и най-малко осем процентни пункта.

Според работодателите е важно за българските икономически оператори и за гражданите значение, защото количествено уеднаквава размерите при определяне на законна лихва за забава на плащане с тези в повечето (почти всички) европейски държави.

Сегашното положение за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения (в сила от 01.01.2015 г.), определя годишния размер на законната лихва за просрочени парични задължения в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта поставя българските предприемачи и граждани в по-неконкурентни и по-неблагоприятни условия, съизмерено с другите европейски държави, което не почива на никаква, най-малко на икономическа логика.

По този повод трайната позиция на АИКБ винаги е била в националното ни законодателство да не се приемат норми, които не се изискват или пък са по-тежки от следващите от общите норми на Европейския съюз, а ако такива вече са приети – да бъдат приведени в съответствие с необходимите/минималните изискванията на правото на ЕС.

Към момента Българската народна банка е определила основен лихвен процент в размер на 2.95%, което прави законната лихва от 12.95%. Настоящата законна лихва значително надвишава пазарните нива, като е над 5 пъти по-висока от средните лихвени проценти по банкови кредити, които варират между 2.5% и 3%.

Този непосилен размер на законната лихва представлява прекомерно наказание за длъжниците, изпаднали във финансово затруднение, особено като се има предвид, че наличието на публични задължения често е пречка за получаване на банково финансиране, което би могло да послужи за погасяване на тези дългове.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Съветът за съвместно управление обсъжда бюджета

Съветът за съвместно управление се събира, за да обсъди бюджета за тази година. Още на първото му заседание миналия вторник финансовият министър Теменужка Петкова представи притеснителни данни за състоянието на план-сметката на страната.

Затова днес партньорите се събират на нов съвет, за да обсъдят темата за държавната хазна като управляващите формации ще дадат предложенията си за прекрояване на финансовата рамка. На първото си заседание миналата седмица кабинетът "Желязков" изтегли внесено от служебното правителство на Главчев предложение за бюджет 2025.

Премиерът заяви, че прекроеният бюджет ще бъде внесен до средата на февруари. В Съвета за съвместно управление влизат по трима представители на ГЕРБ-СДС, "БСП-Обединена левица" и ИТН, и двама от ПГ "Демокрация, права и свободи – ДПС", които участват в парламентарното мнозинство.

✓ Наградите "Оскар": И тази година България има участие в номиниран за престижното отличие филм

"Човекът, който не можеше повече да мълчи" получи номинация за "Оскар" в категорията за най-добър късометражен игрален филм. Той бе избран от общо 185 заглавия.

"Човекът, който не можеше повече да мълчи" е копродукция между Хърватия, Франция, България и Словения, реализирана с подкрепата на българския Национален филмов център. Продуцент от българска страна е Катя Тричкова чрез Contrast Films. "Номинацията за "Оскар" е престижна стъпка, като признание за нещата, които правим. Много сме горди целият екип. Преборили сме конкуренцията от 185 филма, сега сме пет номинирани. В екипа участват Гео Карл Павлов - костюмограф, Магдалена Бояджиева - гримьор, Веселин Зограф и София Жечева - екип звукозапис на терен. Иван Андреев, който направи цялата постпродукция на звука по време на Великденските празници. Помагаха му Александър Симеонов и Цветан Кадийски. Кристина Самсарова е асоцииран продуцент на филма. Участието ни беше наистина важно в този филм. Много добре се сработиха колегите с хърватския екип", посочи Катя Тричкова в сутрешния блок на БНТ "Денят започва".

Тя разказа на кратко сюжета на филма.

"Сюжетът е базиран на истинска история, която се случва 1993 година. По време на конфликта в бивша Югославия влак № 671, в който пътува нашият герой Томан Бузов, пенсиониран генерал от Югославската армия, е спрял извънредно на малка гара, на която не се очаква да спре влака. Композицията пътува от Белград до Бар. Това е гара Щипци и вътре влизат 19 сръбски паравоенни сили, които започват да проверяват документите на пътниците и да изкарват всички етнически мюсюлмани. Във влака има 500 пътника и единственият, който казва "не, това не е редно да се случи" е Томан Бузов и той е изкаран от влака, въпреки че не е мюсюлманин и впоследствие за съжаление бива разстрелян. Това е една история, пресъздадена през немите свидетели във влака, защото разбира се това е една много сложна дилема - дали да постъпиш така както трябва или да съхраниш своя живот. В една такава ситуация човек, верен на принципите си, става един истински герой. Посланието преминава политическия контекст и социалните измерения, очевидно и границите", отбеляза Тричкова.

✓ ЕК вероятно ще отложи с месец пътната карта за постепенен отказ от останалите руски горива

Европейската комисия вероятно ще отложи планираната дата за публикуване на пътна карта за постепенен отказ от последните останали горива от Русия, включително руския втечен природен газ, съобщава агенция Блумбърг, цитирайки свои неназовани източници.

Според тях, ЕК може да представи плана на 26-и март, което е месец по-късно от първоначално планираното. Очаква се пътната карта да изложи стъпките, необходими на държавите членки от Европейския съюз, за да се откажат напълно от руските горива, като част от усилията за прекъсване на финансирането на Москва за войната ѝ в Украйна.

Вносът на руски втечен природен газ (LNG) остава една от последните големи енергийни зависимости на Европа, след като тръбопроводните потоци през Украйна приключиха в края на миналата година. ЕС внесе рекордни количества суперохладено синьо гориво от Русия през миналата година, като Франция, Испания и Белгия бяха най-големите вносители. Редица страни от ЕС все още внасят и руско ядрено гориво, отбелязва Блумбърг.

Група от 10 държави от ЕС настояваше за затягане на мерките срещу Русия чрез въвеждане на ограничения върху природния газ и LNG, но тези усилия се усложняват от необходимостта да се осигури единодушие сред всичките 27 членове на блока. Комисията си е поставила необвързваща цел да се освободи от руските доставки на горива до 2027 г.

Междувременно природния газ в Европа поевтинява към 48 евро за мегаватчас през днешната търговия, тъй като по-високите от обичайните температури на стария континент намалиха търсенето на горива за отопление, въпреки че по-късно тази седмица се очаква известно застудяване.

Силното производство на възобновяема енергия допълнително намали търсенето на газ в енергийния сектор.

В същото време Европейската комисия заяви, че планира да продължи преговорите с Украйна, Унгария и Словакия за осигуряване на доставките на газ през тръбопроводната система на Украйна след спирането на транзита на руски газ на 1 януари. Словакия и Унгария призоваха ЕК да се намеси за възобновяване на газовите потоци през украинска територия.

Това също допринася за днешното поевтиняване на газовите TTF фючърси от техните многомесечни върхове около 50,70 евро/MWh, достигнати на 2-ри и на 22-ри януари (най-високи ценови нива от края на октомври/началото на ноември 2023 г.).

Прекъсванията на доставките на синьо гориво от Норвегия, включително от газовото находище Troll, обаче могат да ограничат поевтиняването на газовите фючърси на нидерландския хъб TTF.

Графика на газовите TTF фючърси (в евро за мегаватчас)

✓ Плахо подобрене на бизнес климата в Германия в началото на 2025 г.

Бизнес нагласите в Германия се подобриха слабо в началото на 2025 г. главно поради по-позитивна оценка относно текущата ситуация на компаниите, показват резултатите от последното проучване на водещия немски икономически институт Ifo.

Очакванията на немските компании за бъдещото им развитие обаче се влошиха, като те продължават да са песимистично настроени, отбеляза президентът на Ifo института Клеменс Фюст.

Индексът на института Ifo, базиран на месечно проучване сред около 9 хиляди компании и определящ нивото на бизнес климата в Германия, нарасна през януари до 85,1 пункта спрямо декември, когато се срина до 84,7 пункта и достигна най-ниското ниво от май 2020 г. (когато коронавирусната пандемия по света се намираше в разгара на първата си вълна). Пазарните прогнози бяха стабилизация на индекса на декемврийското ниво от 84,7 пункта.

Индексът на текущата икономическа ситуация се повиши през януари до 86,1 от 85,1 пункта в края на 2024 г., но индексът, определящ бъдещите очаквания на компаниите, продължи да се влошава до 84,2 пункта от 84,4 пункта през декември.

Според президента на Ifo института, секторът на услугите бележи подобрене, докато производството отново намалява, а стагнацията в германската икономика продължава.

В производствения сектор бизнес климатът отбеляза допълнителен спад, като съответният индекс се понижи до -25,3 пункта спрямо -24,9 пункта в края на 2024 г. Промислените компании станаха още по-скептични за следващите месеци. За разлика от това текущата бизнес ситуация е оценена от тях като по-добра. Входящите поръчки обаче продължават да намаляват, а използваният производствен капацитет остава почти непроменен на ниво от 76,5%, което все още е доста под дългосрочната средна стойност от 83,4%.

В сектора на услугите индексът на бизнес климата се подобри значително до -2,2 от -5,6 пункта. Компаниите оценяват сегашното си бизнес състояние като значително по-добро. Има подобрене и на техните очаквания в бъдеще, но и те запазват своя скептицизъм. По-специално, доставчиците на услуги в сферата на ИТ смятат перспективите си за по-малко негативни.

В търговията бизнес климатът остава непроменен на ниво от -29,5 пункта, като търговците оценяват настоящата ситуация като по-позитивна. Това се отнася най-вече за търговията на едро. Очакванията има обаче са малко по-песимистични.

В строителството обаче бизнес климата отново се влоши (до -28,2 от -26,2 пункта). Това се дължи на влошените очаквания на компаниите в сектора, въпреки че текущата ситуация беше оценена като малко по-добра.

Германската икономика се сви през 2024 г. за втора поредна година, като настоящата година се очаква да донесе допълнителни предизвикателства, тъй като германската индустрия продължава да се намира в застой.

Преизбирането на Доналд Тръмп за президент на САЩ и войната в Украйна, съчетани с политическата безизходница в Германия преди предсрочните избори през февруари, засилват допълнително несигурността сред германския бизнес.

Мениджър

✓ Одиторите ще правят по-строги проверки на фирмите за зелени политики

Международните одитори получиха нови насоки за това какво и как да проверяват, когато оценяват твърденията на фирмите в областта на околната среда, социалната сфера и управлението, като част от усилията за повишаване на стриктността и последователността, заяви председателят на глобалния орган за надзор на етиката в сектора пред [Ройтерс](#). Този ход на Международния съвет за одиторски стандарти и стандарти за изразяване на сигурност (IAASB) и Международния съвет за етични стандарти за счетоводители (IESBA) идва в момент, когато все повече компании са принудени да разкриват данни като част от усилията за борба с изменението на климата.

Въпреки че са публикувани глобални стандарти за отчетане и отделни стандарти за Европейския съюз, насоките и правилата за одиторите са от решаващо значение, за да се гарантира доверието в информацията, заяви председателят на IESBA Габриела Фигейредо Диас.

„Едно нещо е да знаете какво трябва да направите, а друго е да знаете как да се държите и как да подходите към многото дилеми, решения и преценки, с които трябва да се справите“, каза Диас. Примери за това могат да бъдат как да се справите с натиска от страна на клиента да подбере информация, която да го накара да изглежда по-добре, и как да гарантирате, че информацията е представена така, че да не подвежда.

Новите стандарти се съдържат в Международния стандарт за осигуряване на устойчивост 5000 на IAASB и в Международните етични стандарти за осигуряване на устойчивост на IESBA.

Около 130 държави са отразили в своите правила насоките на IESBA за финансова отчетност и Диас заяви, че очаква те да направят същото и с насоките за устойчивост.

Понастоящем ЕС обсъжда обхвата на набор от правила за устойчивост, включително Директивата за корпоративното отчитане на устойчивостта, на фона на опасенията, че обширните изисквания за отчитане вредят на конкурентоспособността на ЕС.

Междувременно в Съединените щати подобни правила бяха оспорвани и вероятно ще продължат да бъдат оспорвани при управлението на Доналд Тръмп.

„Убедени сме, че в свят с по-малко подробни правила ... етичните стандарти имат по-голямо значение, тъй като има повече пространство за преценка, повече пространство за вземане на решения“, каза Диас. Въпреки политическата обстановка 34 от най-големите одитори в света са заявили, че ще приемат насоките, каза Диас.

„Това създава значителна глобална рамка и набор от очаквани поведения, които имат някакъв вид правоприлагане“, въпреки че степента на прилагане ще бъде различна в зависимост от юрисдикцията, каза още Диас.

✓ Опасенията на инвеститорите от нов ръст на инфлацията подхранват поскъпването на петрола

Инвеститорите купуват фючърси на суров петрол като хедж срещу риска от търговските мита, заплашени от президента на САЩ Доналд Тръмп, да предизвикат възобновяване на глобалната инфлация, добавяйки импулс към скорошното покачване на цените на петрола, предизвикано от затягането на санкциите срещу Русия, предаде [Ройтерс](#).

Петролът е популярен хедж срещу инфлация, тъй като енергията е важен компонент от кошниците на индекса на потребителските цени (CPI) и също така се влива в тях косвено чрез разходите за стоки и услуги. Това обаче означава, че широкомащабното приемане на подобна стратегия може само по себе си да помогне за повишаване на потребителските цени.

Фонд мениджърите са изградили най-голямата нетна дълга позиция във фючърси на суров петрол за девет месеца, според данни на Комисията за търговия със стокови фючърси.

„Това е най-добрият хедж в момента... ако инфлацията в САЩ се окаже по-устойчива“, каза Франческо Сандрини, ръководител на стратегиите за множество активи в Amundi, най-големият мениджър на активи в Европа, който контролира 2,2 трилиона евро (2,29 трилиона долара). Amundi увеличава запасите си от суровини, купува петрол и метали, каза той.

В среда, в която американските фондови пазари бяха подложени на натиск в началото на годината и референтната доходност на държавните облигации достигна 15-месечни върхове, цените на петрола и други стоки, считани за по-рискови инвестиции, обикновено се очаква да паднат, особено след като по-силният щатски долар направи те са по-скъпи за притежателите на други валути.

Въпреки това фючърсните цени на суровия петрол Brent и американския WTI са нараснали съответно с около 5% и 4% досега тази година и наскоро се търгуваха на шестмесечни върхове.

Докато петролните търговци са съсредоточени върху затягане на предлагането от нов кръг от санкции срещу руската енергийна индустрия, някои инвеститори са загрижени, че инфлацията може да се повиши, ако Тръмп продължи със заплашващите тарифи за страни като Мексико, Канада и Китай въпреки обещанието на новия президент за намаляване на потребителските цени.

Нетната дълга позиция на мениджърите на пари в кошница от стоки, която включва енергия, метали и зърнени храни, се повиши близо до тригодишен връх, показва анализ на данните на CFTC от Saxo Bank, като договорите за суров петрол привличат най-голямо търсене.

Енергията формира 6,4% от индекса на потребителските цени в САЩ (CPI) и 9,9% от еквивалента в еврозоната, според съответно Бюрото по трудова статистика на САЩ и Евростат.

„Лепкава инфлация“

Последните икономически данни, като например доклада за работните места в САЩ, също разпалиха опасенията от инфлацията, като през януари проучване на Мичиганския университет показва повишаване на ценовите очаквания на потребителите както в краткосрочен, така и в средносрочен план.

„Със силен растеж, съчетан със стабилна инфлация, пазарите сега очакват Фед да бъде по-предпазлив. По-високите цени на петрола също не предвещават нищо добро за перспективите за инфлация“, каза Шаниел Рамджи, съръководител на отдела за множество активи в Pictet Asset Management в Лондон.

Тъй като акциите и облигациите падаха едновременно, необичаен пазарен феномен, търсенето нарасна за инвестиции, за които се смята, че е по-малко вероятно да загубят стойност в същото време.

„Стоките са добър диверсификатор до определен момент“, каза Джон Роу, ръководител на отдела за множество активи в Legal & General Investment Management. „Но ако страховете от инфлацията доведат до опасения за растежа, тогава изведнъж те могат да бъдат хванати в него“, добави той, отбелязвайки въздействието върху търсенето.

Ралито на петролния пазар също привлече инерция на фондовете за търговия, според анализа на Saxo Bank, докато Бушуев отбеляза, че съветниците за търговия със стоки (СТА), които обикновено търгуват по технически сигнали и до голяма степен са залагали на спад в цените на суровия петрол, обръщат своите позиции, спомагайки за допълнително повишаване на цените.

Ако инфлацията се ускорява, е вероятно цените на енергията да се повишат, което може да компенсира загубите. Въпреки това Илия Бушуев, бивш президент на хедж фонда Koch Global Partners и автор на Virtual Barrels: Quantitative Trading in the Oil Market, каза, че хеджирането на инфлацията може да бъде „порочен кръг“.

„Инвеститорите купуват петролни фючърси, за да се хеджират срещу ефекта от нарастващите потребителски цени, но тази дейност може да тласне цените на петрола по-високо, подхранвайки повече инфлация и повече хеджиращи сделки и т.н.“ Ралито на петролния пазар също привлече инерция на фондовете за търговия, според анализа на Saxo Bank, докато Бушуев отбеляза, че съветниците за търговия със стоки (СТА), които обикновено търгуват по технически сигнали и до голяма степен са залагали на спад в цените на суровия петрол, обръщат своите позиции, спомагайки за допълнително повишаване на цените.

Business.dir.bg

✓ Делян Добрев: Дефицитът в бюджета ни е 9%, с точно толкова Гърция фалира

"Дупката в бюджета е 18 милиарда лева, а 3% не били проблем за България. 18 милиарда не са 3%, а 9%. 9% от Брутния вътрешен продукт означава, че държавата има огромни проблеми с публичните финанси. Гърция фалира с 9% бюджетен дефицит" - това коментира пред bTV председателят на Комисията по бюджет и финанси в Народното събрание и депутат от ГЕРБ Делян Добрев.

По думите му инфлацията в повечето от годините на управление на ГЕРБ е била по-ниска от критерия, който е за влизане в еврозоната. "Не бяхме готови обаче поради други причини. Имахме години, в които трудно се справяхме с дефицита. Защо изостанахме през последните три години е въпрос, който трябва да зададете към десните партии в парламента, защото те гласуваха проинфлационните бюджети на "Продължаваме промяната". Десните партии гласуваха крайно левите бюджети на ПП в последните три години", отбеляза още Добрев.

"През всички години управление на ГЕРБ ние сме се справили с инфлацията и бюджетите. Имаме дори години, в които България е на излишък, а не на дефицит", изтъкна той.

"ГЕРБ гласува "за" последния бюджет на Асен Василев, защото държавата трябваше да има правителство, а ние участвахме в него. Ние като партия подкрепяхме Василев като финансов министър. Сега се оказва, че това е било една огромна грешка, но колегите го осъзнаха впоследствие", коментира още депутатът от ГЕРБ.

"Когато разговаряте с Асен Василев, той изглежда много уверен в това, което казва. Той ви гледа в очите, не мига - моята теза е, че хипнотизира всички. Защо десните му гласуваха всичките проинфлационни бюджети в парламента, ако не са били хипнотизирани? По-голямата част от ГЕРБ също бяха хипнотизирани. Аз не го гледам в очите и само това ме спасява", каза Делян Добрев.

"Той хипнотизира един цял български народ, защото повярва, че ще живее добре, теглейки кредити. Това се случваше през последната година", допълни той.

✓ Държавата взе нов дълг от 300 милиона лева

Нова емисия държавни ценни книжа, деноминирана в лева, със срочност 7 години и годишен лихвен купон от 3,25 процента пусна в обращение Министерството на финансите на аукцион проведен днес, съобщиха от ведомството. Пласираното

количество (емисия № BG 20 400 25 210/29.01.2025 г.) възлиза на 300 млн. лева при среднопретеглена годишна доходност в размер на 3,47 процента.

Това е вторият за годината аукцион на ДЦК след стартиране на емисионната програма на 20 януари 2025 година, припомнят от финансовото ведомство. На първият аукцион бяха пласирани 3-годишни ДЦК (№ BG 20 300 25 113/22.01.2025 г.) за 300 млн. лева с годишен лихвен купон от 2,75 процента при среднопретеглена годишна доходност от 2,90 процента.

Общият размер на подадените поръчки на днешния аукцион достигнаха 457,7 млн. лв., което съответства на коефициент на покритие от 1,53, пише в съобщението. Отчетеният спред спрямо аналогичните германски федерални облигации е в размер на 107 базисни пункта.

Съгласно взетото от Министерството на финансите решение бяха одобрени поръчки в размер на 300 млн. лв. номинална стойност, в т.ч. несъстезателни поръчки в размер на 92,050 млн. лв. при следните цени на 100 лв. номинал и съответните доходности, изчислени съобразно методиката, използвана от Министерството на финансите, се уточнява в съобщение на сайта на Българската народна банка.

От страна на участниците беше отчетен висок интерес, като най-голямо количество ДЦК на аукциона придобиха банките - 55 процента, следвани от пенсионните фондове с 24 процента, застрахователни дружества - 13 процента, гаранционни фондове - 3 процента, и други инвеститори - 5 процента.

Във връзка с обществения интерес към провежданите аукциони за продажба на ДЦК, Министерството на финансите пояснява, че юридически и физически лица могат да закупуват ДЦК на първичен пазар на провежданите от Българската народна банка аукциони чрез избран от тях първичен дилър, като подават: състезателни поръчки с предложена от тях цена (до 30 поръчки на първичен дилър) или несъстезателни поръчки (неограничен брой), които се изпълняват по постигнатата средна продажна цена на аукциона, посочват от ведомството.

Съвкупната номинална стойност на една състезателна поръчка е най-малко 1000 лв. и е кратна на 1 лв., а на несъстезателната - най-малко 50 лв. и кратна на 1 лева, се посочва в съобщението.

След успешното пласиране на нов дълг днес, Министерство на финансите е емитирало ДЦК на вътрешния пазар в общ размер на 600 млн. лева от началото на година.

3e-news.net

✓ Жечо Станков: За да дойдат парите от ПВУ правителството търси вариант как да изпълни поетите ангажименти за реформи

Битовите потребители трябва да бъдат спокойни, държавата няма да допусне поскъпване на електроенергията. Напротив, ще гарантираме сигурността им - от една страна на доставките, а от друга - да не се нарушават семейните бюджети. Това каза по отношение на либерализацията на пазара на ток за битовите потребители министърът на енергетиката Жечо Станков в предаването "Защо, господин министър?" по bTV.

"Действително последните няколко години се задълбочиха определени казуси в енергетиката. Аз го отдавам на това, че многото кратки служебни правителства плюс кратките мандати на редовните правителства, в които се поемаха неизпълними ангажименти към Брюксел, влошаваха състоянието на енергетиката", каза новият енергиен министър в редовния кабинет на "Желязков".

И уточни, че сега е времето да бъдем позитивни заради новосформираното редовно правителство, което има за цел "да върне България на картата като незаобиколим фактор не само на Балканите, но и в цяла Югоизточна Европа".

Ще има ли ново отлагане на либерализацията в енергетиката?

Либерализацията на пазара на електроенергия трябва да започне от 1 януари 2026 година. След тази дата Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) няма да определя цената на тока за бита. Това означава, че домакинствата ще могат да избират сами доставчика си на ток.

До момента датата за началото на либерализацията беше отлагана няколко пъти.

"Това кога ще започне е изцяло в ръцете на народното представителство, но искам да уверя всички български граждани, че който и от сценариите да бъде приет - дали в средата на годината да има преходен период, или да бъде отложено във времето, държавната енергетика е готова, за да не изложи по никакъв начин домакинствата на удар под високите цени на тока", увери министър Станков.

"Подготвили сме механизъм, ако от 1 юли стартира преходният период за либерализацията, с първата си сметка за електроенергия, ако до момента вие сте получавали сметка за ток в рамките на 150 лева, а след либерализацията на пазара ви пристигне сметка от 400 лева, то да има отделен ред с минус 250 лева, за да може отново сумата, която плащате към електроразпределителните дружества, да е такава, каквато е към момента", каза той.

Завръщането на Владимир Малинов в "Булгартрансгаз"

Начинът, по който доскорошният енергиен министър Владимир Малинов скоростно се върна в "Булгартрансгаз" като част от Управителния съвет на дружеството разтревожи представители на "Продължаваме Промяната". Според тях това е в разрез със Закона за противодействие на корупцията. Те поискаха изслушване на министър Станков в Народното събрание по случая.

"Колегите от ПП са насрочили изслушване в сряда. На първо място апелирам към тях да се запознаят със Закона за публичните предприятия. Министърът на енергетиката няма право да се меси директно в управлението на дружеството и затова тези тип дружества като "Булгартрансгаз" имат двустепенна форма на управление - Надзорен и Управителен съвет", каза мин. Станков.

И уточни, че именно Надзорният съвет е взел решение за възстановяване на Малинов като член на борда и това е одобрено от регулатора.

Той обяви още, че всичко това ще обясни в сряда, когато отиде в парламента.

Авариите с тока - какви обезщетения ще получат пострадалите?

Близо месец след като хора в Централна и Северна България останаха без ток по празниците държавата обеща компенсации. А обезщетението следва да бъде приспаданото от сметките им за ток през януари.

"За жалост, няма как да върнем времето назад, но това, което предприехме като действие, средствата, които са осигурени от държавата в рамките на 2 милиона и 200 хиляди - да намерим възможно най-бързия начин тези пари да стигнат до хората. Още в понеделник събрах електроразпределителните дружества и се съгласихме, че най-правилният начин е това да се случи през сметката за електроенергия", каза министър Станков.

И увери, че всяко домакинство, останало за 24 часа без ток, ще получи 30 лева и за всеки започнат 12-и час - допълнително по 20 лева. Това ще бъде извадено от сметките за електроенергия след 25 февруари.

"Важно за мен беше това да се случи без никаква административна тежест, без да се налага тези хора да ходят до който и да е клиентски център, за да попълват документи, а напротив - това да се случи по автоматичен начин", допълни той.

По думите на министъра тази помощ от страна на държавата не отменя задължението на електроразпределителните дружества също да изплатят помощ на база искане от самите домакинства.

"Тук аз виждам проблема, защото не смятам, че домакинствата трябва да гонят в този процес. С други суми - след като е имало проблем с услугата електрозахранване, те да ходят да подават някъде документи, този процес трябва да е от обратна страна - дружествата да бъдат длъжни да компенсират домакинствата. Именно по такъв законопроект работим в момента в министерството", каза той.

Компенсациите за бизнеса - какво се случва?

Едно от първите решения на кабинета "Желязков" беше удължаване на програмата за компенсации за бизнеса заради изключително високите цени на тока. Това важи в срок до три месеца.

"Средствата за компенсации за българския бизнес не се е налагало през годините да идват от държавния бюджет - те отново идваха с до 90% от държавните дружества в сектор "Енергетика". Срокът е от три месеца защото в момента имаме удължителен закон за държавния бюджет в рамките на три месеца", каза министър Станков.

И обяви, че всичко над 180 лева на мегаватчас до средната пазарна цена ще се компенсира през фонд "Сигурност" на електроенергийната система.

"Не само че гарантираме запазването на тяхната конкурентноспособност и десетките хиляди места в енергоемките бизнеси, но и ги поощряваме да повишат заплатите с тези средства, които спестяват", уточни той.

Припомняме, че преди дни председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България - Васил Велев, поиска национален механизъм за компенсиране на бизнеса за високите цени на електроенергията, който да бъде вкаран в постоянен закон.

Законът ще се активира или деактивира в зависимост от това дали има или няма криза.

Министър Станков обяви, че категорично подкрепя такава идея, но при някои условия: "Подкрепям го, естествено, но трябва да отчетем кои са стратегическите отрасли. Няма как да продължим да даваме на калпак, на всички. Трябва да определим кои са тези отрасли и да насочим тази помощ към тях".

Отложени реформи в енергетиката

България е единствената държава, която не е получила втория транш от Плана за възстановяване и устойчивост, което се дължи и заради неслучили се форми в енергетиката.

"Реформите, които в момента стоят на дневен ред, бяха поети от редовното правителство на Кирил Петков. За съжаление, аз като енергиен зам.-министър тогава до април 2021 г., не успях да ги убедя, че не трябва да поемат тези ангажименти в следващото редовно правителство. Сега са на дневен ред тези ангажименти и трябва да намерим начин, по който да ги изпълним", заяви министър Станков.

Той уточни, че ангажиментите, които не е трябвало да се поемат от правителството на съпредседателя на "Продължаваме промяната", са три - пътната карта, либерализацията на тока и изкарване на две от стратегическите дружества от шапката на БЕХ (Български енергиен холдинг).

"Във връзка с пътната карта, последното заседание в парламента беше толкова критично, че всички вече бяха в предизборна кампания. Самата карта като такава е документ, не е закон или регламент. Аз съм на мнение, че в момента политическите сили ще намерят начин да се приеме този документ", каза той.

"Във всички стратегически документи, които сме заложили, гарантираме енергийната сигурност на страната със запазване на въглищните си централи до 2038 г. Тази пътна карта по никакъв начин не пречи централите да работят дотогава", увери още министърът.

√ Нарастващото търсене на енергия в Китай създава климатична главоблъсканица

Търсенето на електроенергия в Китай се превръща в ключова фокусна точка в глобалната борба срещу изменението на климата. Като най-големият замърсител в света, Китай има огромно влияние върху това дали емисиите могат да бъдат намалени достатъчно бързо, за да се избегнат най-лошите въздействия на глобалното затопляне. Стремителното възприемане на технология за чиста енергия в страната създаде надежда, че тя ще достигне своя връх и ще започне да намалява парниковите газове много по-рано от заявената цел за 2030 г, коментира агенция [Bloomberg](#).

Но това не се е случило досега, до голяма степен защото търсенето на енергия в нацията нараства безпрецедентно бързо, което изисква изгарянето на все повече въглища. Потреблението на електроенергия е нараснало с 6,8% през миналата година, изпреварвайки общия икономически растеж с най-високото ниво от поне 15 години. И тъй като Китай е изправен пред забавяне на икономическото и търговското напрежение, което вероятно ще бъде изострено от новия президент на САЩ Доналд Тръмп, бъдещето на растежа на търсенето на електроенергия остава огромна въпросителна в усилията на Китай да се декарбонизира.

„Търсенето на енергия и потреблението на енергия са фактори номер едно за промяна на емисиите“, каза Лаури Миливирта, водещ анализатор в Центъра за изследване на енергията и чистия въздух. „Със сигурност има много повече място за различни пътища от страна на търсенето, в зависимост от Тръмп и всичко останало, което се случва в международната търговия.“

Силата и растежът отдавна са свързани в Китай. Бившият премиер Ли Къцян веднъж каза, че потреблението на електроенергия, железопътният превоз на товари и банковото кредитиране осигуряват по-точно отражение на икономиката, отколкото докладваните данни за БВП. Увеличаването на ефективността чрез намаляване на количеството енергия, необходимо за производството на стоки, отдавна е метрика, която правителството използва, за да класифицира растежа си.

Но тази връзка се обърна през последните години, тъй като Пекин разчиташе на производството, за да доведе до икономическо възстановяване след края на пандемията Covid-19. Потреблението на електроенергия се е увеличило по-бързо от растежа на номиналния БВП през три от последните пет години, след като е изоставало през цялото предходно десетилетие. Китайският съвет по електроенергия, най-висшият комитет в енергетиката, очаква потреблението да нарасне с 6% през 2025 г.

Нарастващото търсене на електроенергия възпрепятства усилията за декарбонизиране на енергийния сектор, който представлява почти половината от емисиите на парникови газове в страната. Дори след рекордните увеличения на вятърни турбини и слънчеви панели, производството на чиста енергия не беше достатъчно, за да отговори на цялото нараснало

търсене миналата година, принуждавайки топлоелектрическите централи да изгарят повече въглища и да генерират около 1,5% повече електроенергия, отколкото през 2023 г.

Най-големият двигател на това повишено търсене на електроенергия е индустриалният сектор, който представлява около две трети от потреблението на електроенергия в Китай. Въпреки че колапсът на недвижимите имоти намали производството на стомана и цимент, производството на материали като мед, алуминий и нефтохимическата достигна рекордни върхове миналата година, използвайки нарастващи количества енергия.

Стремехът на президента Си Дзинпин към така наречените „нови качествени производствени сили“ също означава, че е необходима повече енергия за производството на стоки като биофармацевтични продукти, самолети, слънчеви панели и електромобили, заедно с машините и фабриките, необходими за производството им, споделят още от Китайския комитет по електроенергия .

Всичко това „прави икономиката по-интензивна на електричество“, каза Муи Янг, старши анализатор за Китай към изследователската група за климата и енергията Ember.

Други фактори също допринасят за нарастването на търсенето на енергия. Икономиката непрекъснато се електрифицира през последните десетилетия, заменяйки по-малките пещи на въглища, които захранваха фабрики и отопляваха домовете с електричество или газ с по-чисто изгаряне. Това сега се случва и в транспортния сектор, където продажбите на електромобили процъфтяват. Търсенето на зареждане на електромобили скочи с 38% миналата година и сега представлява около 1,1% от цялото потребление на енергия, според данни на Националната енергийна администрация.

Въпреки че зареждането на електромобилите може да постави под по-голямо напрежение върху енергийната система, това все още е „нетна печалба за климата“, тъй като електрическите двигатели са по-ефективни от тези, задвижвани с бензин или дизел, каза Косимо Рийс, енергиен анализатор от консултантската компания Trivium China. China National Petroleum Corp. пък наскоро заяви, че сега очаква търсенето на петрол да достигне своя връх тази година, половин десетилетие преди предишната прогноза.

Изкуственият интелект също превзема сериозен дял от търсенето на електроенергия. Очаква се центровете за данни да представляват 5% от общото потребление на енергия до 2030 г. от около 1,6% през 2023 г., според анализатори на Goldman Sachs Group Inc., включително Жаклин Дю. След това има горещи вълни, които удариха Китай всяка от последните три години, стимулирайки продажбите на климатици и променяйки кривите на търсенето, за да направят летните пикове по-изразени. „Голяма част определено е от външни шокове, които сме виждали, особено с летните горещи вълни“, каза Рийс. Има признаци, че производственият бум в Китай може да се забавя, като ръстът на промишленото търсене на електроенергия спада обратно до исторически нива през последните няколко месеца на 2024 г., каза Миливирта от CREA. Все пак, тъй като правителството е настроено да разкрие мерки за фискално стимулиране по-късно тази година и потенциално трябва да отговори на повишените мита от САЩ, несигурността относно пътя на икономиката и пътя на декарбонизацията на страната изобилства.

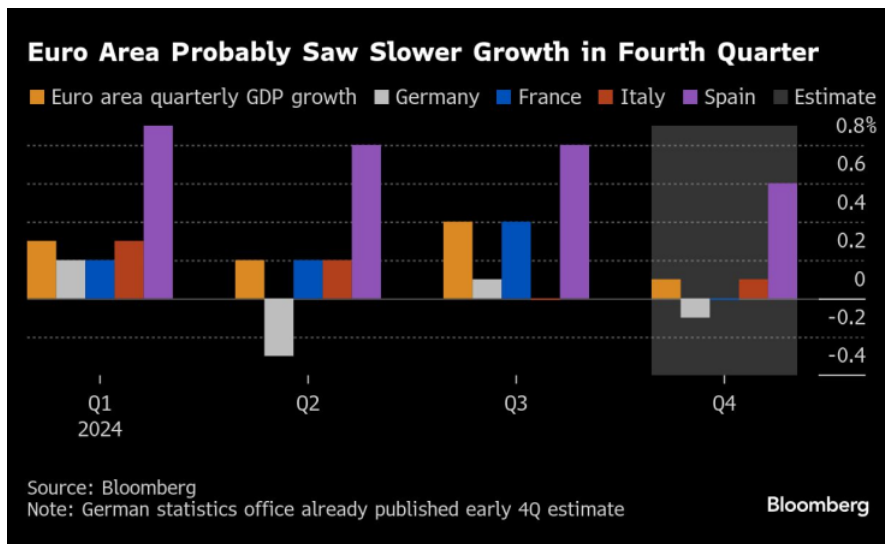
[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Ниският растеж в еврозоната подкрепя ЕЦБ в плана ѝ за свиване на лихвите

Слабото представяне на икономиката на еврозоната убеждава Европейската централна банка, че може да продължи да разхлабва оковите на растежа, като понижи лихвените проценти за четвърто поредно заседание тази седмица.

Данните, които трябва да бъдат представени в четвъртък, часове преди централните банкери във Франкфурт да обявят решението си за разходите по заемите, вероятно ще покажат, че брутният вътрешен продукт е нараснал само с 0,1% през четвъртото тримесечие, което е спад спрямо 0,4% през третото, според проучване на Bloomberg.

Публикуваните през миналата седмица бизнес проучвания на S&P Global породиха известна надежда, че е възможно да настъпи малко съживяване. Но длъжностните лица, които са все по-уверени, че инфлацията се връща към 2%, няма да бъдат обезкуражени - особено след като несигурността хвърля сянка върху фирмите и домакинствата, отчасти заради завръщането на Доналд Тръмп в Белия дом.

Еврозоната вероятно е отбелязала по-бавен растеж през четвъртото тримесечие

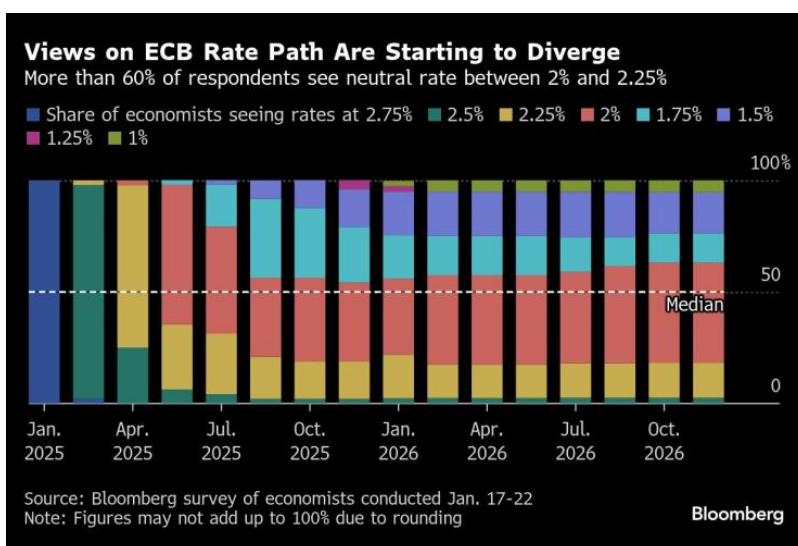
„Рисковете за икономиката на еврозоната в момента са по-скоро от страна на растежа, отколкото от страна на инфлацията“, заяви Яри Стен, главен икономист за Европа в Goldman Sachs. „ЕЦБ може и трябва да намали лихвените проценти допълнително, за да подкрепи икономическата активност“.

Сред 20-те държави членки на блока Германия и Франция са до голяма степен отговорни за слабостта, тъй като и двете страни се движат в условията на политически сътресения. Предварителните данни за Германия този месец сочат свиване на икономиката през четвъртото тримесечие с 0,1%. Франция вероятно е в стагнация.

Данните от понеделник подчертаха приглушените перспективи пред Германия. Индексът на очакванията на института Ifo изненадващо се понижи, отразявайки липсата на сигурност в навечерието на федералните избори на 23 февруари и завръщането на Тръмп в Белия дом.

В други страни Италия може да регистрира ръст от 0,2%, докато Испания - отличникът в региона - вероятно ще отбележи разширение от 0,6% след ръст от 0,8% през третото тримесечие.

Членовете на Управителния съвет на ЕЦБ, в свои изказвания в Давос и на други места миналата седмица, затвърдиха пазарните залози, че предстоят поне още 2 поредни понижения на лихвите на заседанието през тази седмица, и след това през март. Сегашното ѝ равнище е 3%. Анализаторите в анкета на Bloomberg също са единодушни по отношение на тази перспектива.

Мненията за курса на ЕЦБ започват да се разминават | Повече от 60% от анкетираните очакват неутрален лихвен процент между 2% и 2,25%

Едно от основанията за очакванията за разхлабване на паричната политика е, че при сегашните си равнища разходите по заемите продължават да ограничават икономическата активност. При ниското доверие и очакваното по-нататъшно забавяне на инфлацията този подход вече не изглежда необходим. .

„Перспективите за растежа през 2025 г. са неубедителни, но остават на положителна територия - опасенията са свързани с конкурентоспособността“, каза Михала Маркусен, главен икономист на групата в Societe Generale. „Като се има предвид настоящата позиция на икономиката, темп от 25 базисни пункта на заседание изглежда подходящ“.

Още две намаления биха довели депозитната лихва на ЕЦБ до 2,5% - малко над диапазона, който според председателя Кристин Лагард може да се разглежда като неутрален. Това равнище - което нито ограничава, нито стимулира растежа - е важен етап за длъжностните лица, които определят с колко още да се понижат лихвите.

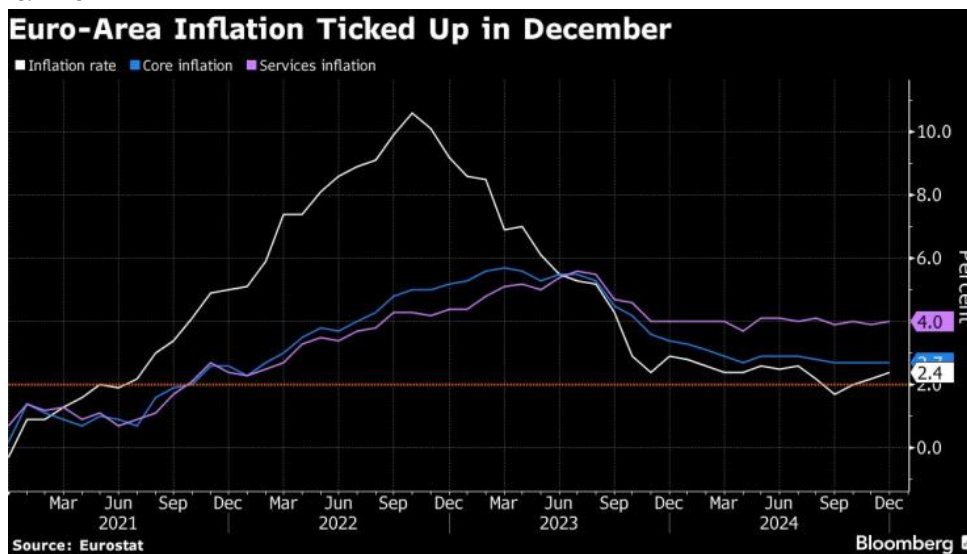
Предизвикателството е, че този праг трудно се наблюдава в реално време. Мнозинството икономисти смятат, че тя ще бъде между 2% и 2,25%, което ще позволи на ЕЦБ да намали още след март. Средната прогноза е лихвените проценти да се установят на 2%, макар че прогнозите за края на годината се различават значително.

Много неща ще зависят от все още променящата се икономическа програма на Тръмп и от това дали той ще изпълни обещанията си да наложи мита върху европейските стоки. Представители на ЕЦБ напоследък подчертават, че всяко неблагоприятно въздействие ще бъде по-видимо в производството, отколкото в цените - подчертавайки мнението, че президентът на САЩ няма да повлияе на цикъла на съкращения в еврозоната.

„По-скоро съм загрижен за вероятните негативни последици за растежа в Европа, отколкото за потенциалните инфлационни ефекти“, заяви управителят на словашката централна банка Петер Казимир пред Bloomberg миналата седмица.

Според икономиста от Morgan Stanley Йенс Айзеншмидт обаче последиците все още зависят до голяма степен от това, какво ще бъде въведено в крайна сметка.

„В нашия базов сценарий, при много ограничени допълнителни мита, недалеч от това, което беше въведено през 2018 г., въздействието ще бъде незначително и концентрирано през 2026 г.“, каза той. „Ако се стигне до налози, по-близки до тези, за които се намекваше по време на предизборната кампания, например 10% върху целия внос от Европа, въздействието ще бъде много по-голямо.“

Инфлацията в еврозоната се повиши през декември

Друг проблем е инфлацията в сектора на услугите, която не се поддава на по-широкото забавяне и все още се задържа около 4%, въпреки че има надежда, че отслабването на натиска върху заплатите означава, че фирмите ще повишават цените с по-бавни темпове през следващите месеци.

Публикуваното в понеделник тримесечно проучване на ЕЦБ за достъпа на дружествата до финансиране показва, че инфлацията продължава да буди безпокойство. Фирмите предвиждат, че цените ще нараснат с 3% за една, три и пет години - по-силно, отколкото в предишния кръг.

Началото на годината е от решаващо значение в това отношение, тъй като тогава много цени обикновено се нулират. Но индексът на мениджърите по поръчките на S&P Global подсказва, че длъжностните лица трябва да останат нащрек, тъй като ценовият натиск се засилва.

„Предприятията намекуват, че ще прехвърлят тези по-високи разходи върху потребителите“, заяви икономистът от ING Берт Колийн. „Макар че най-големите инфлационни рискове са намалели, това показва, че рисковете от повишаване на инфлацията все още не са останали в миналото.“

✓ DeepSeek разкри пазарния риск, който се крие на видно място

Индексът S&P 500 се срива с цели 2,3% в понеделник заради DeepSeek, китайска стартираща компания за изкуствен интелект, която разработи модел, конкурентен на най-добрия в САЩ - и, както се предполага, много по-евтин. Рисковият капиталист Марк Андрийсън го нарече „момент на Спутник“, препратка към руския сателит, който постави началото на космическата надпревара през 1957-1960 г. Компаниите за чипове рязко се сриваха, както и много от комуникационните гиганти, разработващи свои собствени инструменти за изкуствен интелект. Но привидната суматоха на най-големия фондов пазар в света не беше толкова широко разпространена, колкото можете да си представите, и изглеждаше, че намалее с напредването на борсовия ден. Тъй като манията по DeepSeek все още до голяма степен е неразличима от реалността, основният траен урок може да е, че диверсификацията все още има значение.

Помислете за следните факти за понеделник, най-лошата разпродажба в рамките на деня за 2025 г.:

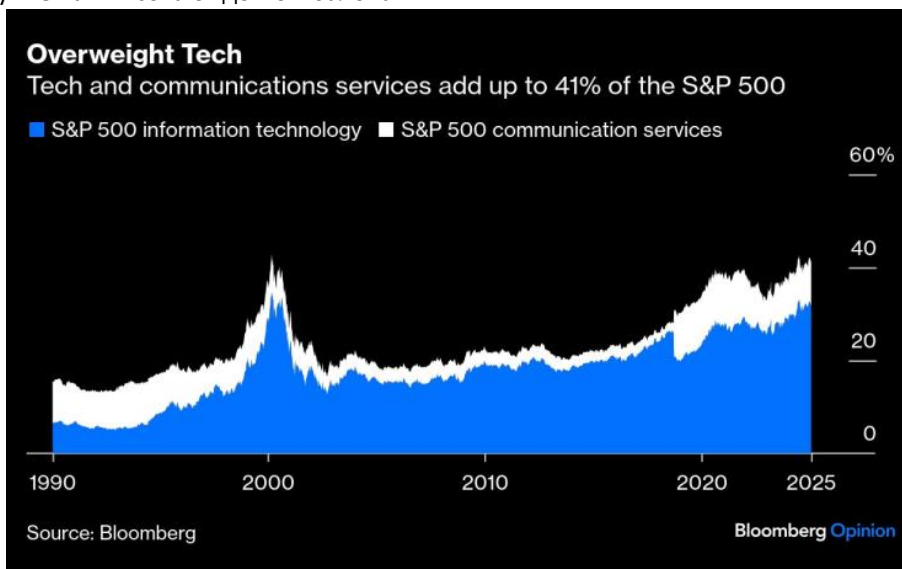
Към края на търговията 328 акции на S&P 500 посъкпнаха. Сред секторите здравеопазването, потребителските стоки, недвижимите имоти и финансите бяха положителни през деня.

Информационните технологии представляват 95% от движението на индекса.

Nvidia Corp., която стои зад авангардни AI чипове, които също са впечатляващо скъпи, беше сама отговорна за около две трети от спада.

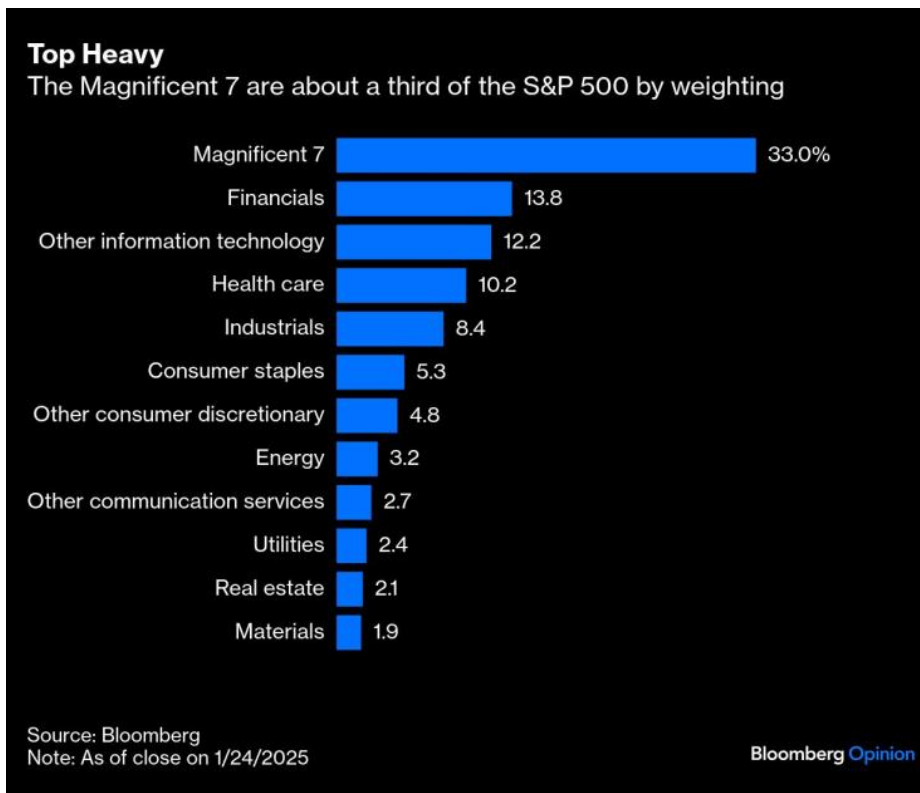
С други думи, инвеститорите щяха да бъдат в привилегирована позиция в понеделник сутринта, ако просто бяха ребалансирани капиталовите си инвестиции тази година в портфейли с еднакво тегло от акции с голяма капитализация, вместо да се насочат към все по-концентрирания върху AI S&P 500 Index с претеглена пазарна капитализация или Nasdaq 100.

Ще го призная: залагането срещу претегления по капитализация индекс беше губещо предложение през последното десетилетие и половина, но рискът от концентрация се превърна в по-остър проблем за инвеститорите през последните две години. Експозицията на инвеститорите в индекса S&P 500 към компаниите за информационни технологии и комуникационни услуги е най-висока от дотком балона.

Наднормено тегло към технологии | Технологичните и комуникационни услуги добавят до 41% от S&P 500

И само седем компании представляват около една трета от целия индекс по тегло. Само Nvidia имаше по-голяма тежест от пет от 11-те сектора, представени в индекса.

Тежък отгоре | Великолепните 7 са около една трета от S&P 500 по тегло

Тази концентрация е голяма причина, поради която доклад на Goldman Sachs Group Inc. през октомври предполага, че S&P 500 ще осигури годишна обща възвръщаемост от само 3% през следващото десетилетие (или само около 1% на година, ако коригирате инфлацията). „Нашите исторически анализи показват, че е изключително трудно за всяка фирма да поддържа високи нива на ръст на продажбите и маржове на печалба за продължителни периоди от време“, написа Goldman тогава. Винаги е технически възможно днешните гиганти на индекса да продължават да се представят по-добре, но историята работи срещу нас. По подобен начин изследването предполага, че пазарната концентрация е свързана с по-голяма волатилност в бъдеще. Ако пазарът наистина се разхлаби през следващото десетилетие, това може да е под формата на срив, последван от дълго, изтощително възстановяване - вместо 10 години на почти равна реална възвръщаемост.

За щастие, елементарните стратегии за смекчаване са лесни за прилагане и дори не се нуждаете от опции (всъщност хеджирането на опашката е много неефективно при бавно движещи се мечи пазари като срива на dot-com). Докладът на Goldman предполага, че равнопоставената версия на S&P 500 може да надмине S&P 500 с 200-800 базисни пункта през десетилетието. В допълнение, сочните ползи от притежанието на облигации могат да дадат нов живот на портфейли от смесен клас активи тип 60/40. И инвеститорите може най-накрая да се възползват от възможността да добавят известна експозиция към необичайни международни акции, както и американски акции с ниска и средна капитализация, които все още могат да се възползват от силен макроикономически фон.

Очевидно е трудно да се знае докъде ще доведе паниката около DeepSeek. Компаниите, представляващи около 38% от S&P 500 по тегло, се очаква да се отчетат тази седмица и тези съобщения трябва да предоставят известна представа за това как американските ръководители обработват развитията и да ни помогнат да разделим шума от реалността. Дори при сценарий, в който разказът се окаже добре обоснован, е напълно възможно по-евтиният път към AI да се превърне в нетен положителен резултат за много публично търгувани американски компании, включително компании, разработващи софтуер, свързан с AI, и крайните потребители.

Но първо, пазарното действие в понеделник може да разтърси инвеститорите, проследяващи индексите, от тяхното самодоволство. Въпреки всички силни страни на американската икономика и фондовия пазар, съставът на индекса е силно наклонен в полза на зрелищната история с AI и предпоставката, че правилно сме идентифицирали победителите на пазара.

Вероятностите са, че разказът е поне малко погрешен и инвеститорите трябва да очакват да платят за липсата на истинска диверсификация с продължаваща нестабилност и може би дори обща възвръщаемост под нивото.

Капитал

✓ ЕС планира субсидии за продажби на електромобили, за да се противопостави на Китай

Брюксел обеща да помогне на закъсалата европейска автомобилна индустрия, като използва субсидии в целия ЕС, за да насърчи търсенето на електрически превозни средства (EV). Заместник-председателят на Европейската комисия (ЕК) Тереза Рибера заяви пред Financial Times по време на Световния икономически форум в Давос, че служителите все още "оформят" варианти за програма за стимулиране.

"Трябва да видим как бихме могли да измислим в общоевропейска перспектива как да улесним мерките, вместо да минаваме през национални субсидии", каза Рибера. Тя предупреди да не се стига до "надпревара, в която може да се сблъскаме с един национален модел срещу друг". РЕКЛАМА Миналата седмица германският канцлер Олаф Шолц разкри, че Комисията обмисля предложената от него програма за субсидии на ЕС. Германското правителство внезапно прекрати собствената си схема през 2023 г., което доведе до рязък спад в продажбите на електрически превозни средства. Много държави, членки на ЕС, предлагат стимули за електромобили, но условията варират в широки граници, а няколко държави от съюза изобщо не предлагат субсидии за закупуване, според Европейската асоциация на автомобилните производители. Едно от предизвикателствата пред Брюксел ще бъде да разработи план, който да отговаря на правилата на Световната търговска организация и същевременно да избягва паричните помощи, които получават китайските производители на автомобили, чийто пазарен дял бързо нараства. Сложен баланс Рибера призна, че трябва да се постигне "сложен баланс" между бързата електрификация и "несъответствието с капацитета на европейските компании да осигурят като количество и качество това, което бихме искали да се движи по нашите пътища". Комисарката, която отговаря за стратегията на ЕС за "зелена индустрия", заяви, че евентуалната схема за стимулиране ще бъде една от няколкото мерки за подпомагане на автомобилния сектор, който се счита за жизненоважен за европейската икономика. Европейските производители на автомобили "се нуждаят от цялостен поглед върху това как да обновят капацитета си и да наваксат изоставането си от това, което вече се търси в световен мащаб", каза Рибера. За разлика от тях президентът на САЩ Доналд Тръмп обеща миналата седмица да прекрати "несправедливите субсидии" за електромобилите.

Рибера, социалист и бивш заместник министър-председател на Испания, изключи възможността за отлагане на крайния срок за прекратяване на продажбите на нови автомобили с двигатели с вътрешно горене до 2035 г., тъй като автомобилната индустрия изисква "предвидимост и яснота". "Няма смисъл да се отваря отново дискусиата, когато това осигурява известна сигурност и би наказало първите, които са я взели насериозно, без да има потенциални предимства за тези, които все още трябва да се движат", сподели тя. Ще се търси гъвкавост при изпълнение на целите Заместник-председателят на ЕК обаче заяви, че е готова да прояви гъвкавост по отношение на годишните цели за продажби на EV и глобите, които се налагат на производителите на автомобили за неизпълнението им. Рибера заяви, че с производителите на автомобили се води "открит разговор" за алтернативните ангажименти, които те биха могли да поемат по отношение на инвестициите. Производителите на автомобили се оплакаха, че плащането на глоби само ще попречи на инвестиционните им планове за електромобили, докато закупуването на кредити от китайските производители помага на китайските конкуренти. Рибера заяви, че е важно "да се гарантира, че това законодателство се прилага по начин, който улеснява постигането на основната цел" - постепенното премахване на бензиновите и дизеловите двигатели. Тя също така добави, че е отворена за разширяване на изискванията за трансфер на технологии за чуждестранни производители на автомобили, които желаят да установят производствени мощности в ЕС. Миналата година Брюксел заяви, че ще изисква от чуждестранните компании, които са получили безвъзмездни средства от ЕС за разработване на батерии, да споделят някои технологии с местни партньори.

Освен автомобилния сектор Рибера заяви, че е готова да разшири наличните мерки, които Комисията може да предприеме в полза на европейската индустрия. Тя е готова да разгледа изискванията за местно производство, за да защити европейските производители на турбини, които са изправени пред ожесточената конкуренция на китайските компании. Миналата седмица акциите на европейските производители на вятърни турбини понесоха удар от първите политически изявления на Тръмп, включително спирането на разработването на нови офшорни проекти. Рибера настоя, че ЕС ще запази курса на декарбонизация, въпреки хода на Тръмп да се откаже от Парижкото споразумение от 2015 г. за намаляване на

емисиите, на което тя беше един от архитектите. "Светът е много по-голям [от САЩ] и има много други партньори и участници, които разбират защо е важно да останем единни", завърши тя.

[Cross.bg](https://www.cross.bg)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

- Тема: Изпълнява ли България всички критерии за присъединяване към еврозоната и грешни ли са сметките на управляващите?; Гост - Депутатът от "Продължаваме Промяната - Демократична България" Венко Сабрутев.
- Тема: Процедурата по приемането на Бюджет 2025 - нарушен ли е социалният диалог? Гост -Президентът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов.
- Тема: Задържането на кораба „Вежен“ и реакцията на българските власти.; Коментар на дипломата и бивш външен министър Надежда Нейнски.
- Тема: Случайност ли са поредицата от инциденти в Балтийско море?; Гост - Експертът по сигурността Тихомир Безлов.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: За парите на държавата през 2025 г.; Гост - председателят на Комисията по бюджет и финанси - Делян Добрев
- Тема: За спасените от хутите български моряци

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - Екологично решение: Сок от краставици, вместо пътна сол

в. Труд - Хазартът е любимият бизнес на българите

в. Телеграф - Сменихме хляба със свинско

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Май едни сиви 35 млрд. лв скрити в каси и дюшеци, заплашват еврото?

в. 24 часа - 900 млн. лв. нужни за защита на бита от скъп ток, вземат ги от АЕЦ, но трябват още 173 млн.

в. Труд - Социалният министър търси решение за „Грижа в дома“

в. Труд - Цената на шофьорските курсове може да стане над 2000 лева

в. Телеграф - Експерти: Политическото решени за еврозоната е взето

в. Телеграф - Шестима нови моряци на „Вежен“ дни преди инцидента

Водещи интервюта

в. 24 часа - Проф. Станимир Карапетков: Няма 100% невинен при катастрофа, Милен Цветков е единственият случай

в. Труд - Проф. д-р Росен Стоянов: С правителството "Желязков" се слага началото на края на 4-годишната политическа криза

в. Телеграф - Социологът Елена Дариева: Вот на недоверие няма да сваля кабинета

Водещи анализи

в. 24 часа - Общото между пожарите в Лос Анджелис и тока в Априлци

в. Труд - Правосъдието край Вардар действа избирателно

в. Телеграф - Граждански белезници

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.